ГРОМАДСЬКА СПІЛКА «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Головою ГС «УАІТ»
наказ від 10.10.2026 № 2610-10/1-в
Галушко В. О.

ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти
«КУРС ПРОФЕСІЇ У 9 КЛАСІ І ВИБІР ПРОФІЛЮ»

Запоріжжя – 2026

Розробник(и): Громадська спілка «Українська асоціація інноваційних технологій» (Уваров Д. Ю., магістр програмування, викладач ГС «УАІТ»; Уварова А. С., викладач курсу «Професії» в пілотних закладах освіти).

Напрям підвищення кваліфікації: кар'єрне консультування здобувачів освіти; курс «Професії» у базовій школі (поза експериментальним проєктом).

Основа програми: програму розроблено поза експериментальним проєктом «Гроші ходять за вчителем» (постанова КМУ № 800) з урахуванням модельної навчальної програми курсу за вибором «Професії» для 8–9 класів (адаптація курсу JOBS), Концепції реформування старшої профільної школи (профільне навчання з 01.09.2027) та професійного стандарту «Вчитель ЗЗСО» (наказ МОН № 1225).

Термін дії програми: з 10.10.2026 до 31.12.2030 року.

© ГС «Українська асоціація інноваційних технологій», 2026

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. З 01.09.2027 старша школа переходить на трирічне профільне навчання: профіль учень обирає після 9 класу, тому профорієнтація у 8–9 класах стає обов'язковою частиною роботи базової школи. Модельна програма курсу за вибором «Професії» (адаптація курсу JOBS) дає учням досвід самопізнання й знайомства зі світом праці, але більшість учителів і класних керівників не мають готових уроків і досвіду вести такий курс.

Курс на 15 годин готує вчителя вести річний курс «Професії» у 9 класі: ринок праці громади, підприємство, резюме й співбесіда, ярмарок «Професії» і вибір маршруту після базової школи. Кожна тема спирається на готові уроки, апробовані в пілотних закладах освіти, які слухач отримує для свого класу.

Цільова група: вчителі, які викладають курс «Професії», класні керівники 9 класів, практичні психологи, заступники керівників з виховної роботи закладів загальної середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 15 год (0,5 кредиту ЄКТС).

Особливості реалізації програми: програма реалізується поза експериментальним проєктом «Гроші ходять за вчителем» відповідно до постанови КМУ від 21.08.2019 № 800, оформлена за шаблоном і рекомендаціями УІРО (2025). Основа: річний курс «Професії» для 9 класу (35 уроків), апробований у пілотних закладах освіти; слухач опрацьовує уроки як учень і як учитель. Відеопояснення, покрокові завдання й тренажери-перевірки на освітній платформі суб'єкта підвищення кваліфікації; старт 15.11.2026 (заявки до 14.11.2026), завершення 31.12.2027; навчання асинхронне в зручному графіку; консультації викладача за запитом (відповідь протягом 3 робочих днів). Понад програму слухач отримує готові 35 уроків для учнів (лекції, квізи, контрольні, рефлексії, тренажери) і календарно-тематичне планування; до обсягу сертифіката вони не входять. Персональні дані учнів у завданнях не використовуються.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна (дистанційна): асинхронно, відеопояснення, практичні завдання й тестування на освітній платформі суб'єкта підвищення кваліфікації; консультації за запитом.

Мета підвищення кваліфікації: формування в педагогічних працівників готовності проводити курс «Професії» у 9 класі й супроводжувати вибір учнями освітнього маршруту й профілю після базової школи.

Завдання підвищення кваліфікації:

– ознайомити з освітніми маршрутами після 9 класу й вибором профілю в профільній школі

– навчити організовувати дослідження ринку праці громади й візит або стажування на підприємстві

– сформувати вміння навчати учнів писати мотиваційний лист, резюме й готуватися до співбесіди

– навчити проводити ярмарок «Професії»

– навчити оцінювати підсумкове портфоліо й освітній маршрут учня

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОН від 29.08.2024 № 1225):

– Б3. Компетентність педагогічного партнерства: Б3.2. Здатність залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства

– Г2. Організаційна компетентність: Г2.1. Здатність організовувати освітній процес, що забезпечує розвиток здобувачів освіти, зокрема їхнього самопізнання й вибору освітньої та професійної траєкторії

Очікувані результати підвищення кваліфікації: після завершення навчання за програмою слухачі зможуть:

– пояснювати учням і батькам освітні маршрути після 9 класу й вибір профілю

– планувати дослідження ринку праці громади, візит або стажування на підприємстві

– застосовувати методики навчання учнів складати мотиваційний лист, резюме й проходити співбесіду

– планувати й проводити ярмарок «Професії» з учнями й партнерами

– оцінювати підсумкове портфоліо й освітній маршрут учня за критеріями

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації: оцінювання накопичувальне, за 100-бальною шкалою: практичні завдання модулів (5 завдань) до 40 балів; тренажери-перевірки (результат не нижче 70 %) до 20 балів; підсумкова робота «План супроводу вибору профілю для свого 9 класу» до 40 балів. Прохідний бал 60.

Документ про підвищення кваліфікації: сертифікат про підвищення кваліфікації відповідно до встановленого зразка обсягом 15 годин / 0,5 кредиту ЄКТС, який видає ГС «УАІТ»; відомості вносяться до платформи «Вектор».

Вартість: 500 грн для одного слухача.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Кожна тема має коротке відеопояснення (лекційне заняття) і практику на уроках курсу «Професії» з тренажером-перевіркою (практичне заняття). Самостійна робота: доопрацювання підсумкового продукту. Підсумкові заходи: тест і захист підсумкової роботи.

Зміст програми складається з 4 модулів та 8 взаємопов’язаних тем. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 20 питань і подають підсумкову роботу «План супроводу вибору профілю для свого 9 класу». Максимальна кількість балів 100. Прохідний бал 60. Учасники, які успішно пройшли навчання, отримують сертифікат.

Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 15 год, з них лекційні заняття 3,5 год, практична робота 9,5 год, самостійна робота 1 год, контрольні заходи 1 год.

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**	**Контрольні заходи**	**Усього**
МОДУЛЬ 1. Маршрут після 9 класу					
Тема 1.1. Профільна школа, ліцей, коледж. Вибір профілю	0,5	1	–	–	1,5
Тема 1.2. Ринок праці громади й ключові компетентності	0,5	1	–	–	1,5
Разом за модулем	**1**	**2**	**–**	**–**	**3**
МОДУЛЬ 2. Підприємство зблизька					
Тема 2.1. Команда, контакт і план візиту або стажування	0,5	1	–	–	1,5
Тема 2.2. Аналіз досвіду візиту	0,5	1,5	–	–	2
Разом за модулем	**1**	**2,5**	**–**	**–**	**3,5**
МОДУЛЬ 3. Резюме і співбесіда					
Тема 3.1. Мотиваційний лист і резюме	0,5	1	–	–	1,5
Тема 3.2. Співбесіда, лист-подяка і відмови	0,5	1	–	–	1,5
Разом за модулем	**1**	**2**	**–**	**–**	**3**
МОДУЛЬ 4. Ярмарок і портфоліо					
Тема 4.1. Ярмарок «Професії»	0,5	1	–	–	1,5
Тема 4.2. Підсумкове портфоліо й маршрут учня	–	2	1	–	3
Разом за модулем	**0,5**	**3**	**1**	**–**	**4,5**
Підсумкові заходи	–	–	–	1	1
Усього	**3,5**	**9,5**	**1**	**1**	**15**

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Маршрут після 9 класу

Тема 1.1. Профільна школа, ліцей, коледж. Вибір профілю

Освітні маршрути, урок 32, розмова з батьками. Тренажер «Маршрути після 9 класу».

Тема 1.2. Ринок праці громади й ключові компетентності

Уроки 1–6: цілі класу, дослідження громади. Практика: карта роботодавців громади.

МОДУЛЬ 2. Підприємство зблизька

Тема 2.1. Команда, контакт і план візиту або стажування

Уроки 7–13: вибір підприємства, лист-запит, план візиту. Практика: чек-лист візиту.

Тема 2.2. Аналіз досвіду візиту

Уроки 20–22: рефлексія, представлення досвіду. Практика: розбір звіту учня.

МОДУЛЬ 3. Резюме і співбесіда

Тема 3.1. Мотиваційний лист і резюме

Уроки 14–15: десять кроків листа, структура CV. Тренажер «Блоки резюме».

Тема 3.2. Співбесіда, лист-подяка і відмови

Уроки 16–18, 23, 30: перше враження, питання, робота з відмовою. Тренажер «Питання співбесіди».

МОДУЛЬ 4. Ярмарок і портфоліо

Тема 4.1. Ярмарок «Професії»

Уроки 24–29: план, матеріали, проведення, рефлексія. Практика: сценарій ярмарку.

Тема 4.2. Підсумкове портфоліо й маршрут учня

Уроки 31, 33–35: впорядкування, презентація, рефлексія. Самостійна робота: маршрут учня після 9 класу.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Карта роботодавців громади.
2. Чек-лист візиту на підприємство.
3. Розбір резюме учня.
4. Сценарій ярмарку «Професії».
5. Маршрут учня після 9 класу.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

1. Які маршрути відкриті після 9 класу?
2. Як домовитися з підприємством про візит?
3. Що має бути в резюме дев’ятикласника?
4. Як підтримати учня після відмови?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 (дата звернення: 08.10.2026).

2. Про повну загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20 (дата звернення: 08.10.2026).

3. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : постанова КМУ від 21.08.2019 № 800.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-п (дата звернення: 08.10.2026).

4. Про реалізацію експериментального проекту щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти : постанова КМУ від 05.11.2025 № 1439.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1439-2025-п (дата звернення: 08.10.2026).

5. Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти : постанова КМУ від 30.09.2020 № 898.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-п (дата звернення: 08.10.2026).

6. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : наказ МОН України від 29.08.2024 № 1225.
URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/93546/ (дата звернення: 08.10.2026).

7. Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : розпорядження КМУ від 14.12.2016 № 988-р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-р (дата звернення: 28.10.2026).

Основна література

1. Як зміниться старша школа з 2027 року. Урядовий портал.
URL: https://www.kmu.gov.ua/news/yak-zminytsia-starsha-shkola-z-2027-roku-use-pro-vybir-profiliv-i-novi-mozhlyvosti-dlia-uchniv (дата звернення: 28.10.2026).

2. Профорієнтація в школах по-новому: методичні матеріали. Освіта.ua.
URL: https://osvita.ua/proforientation/career/98014/ (дата звернення: 28.10.2026).

Додаткова література

1. Безоплатний онлайн-курс для вчителів про реформу старшої школи. МОН України. URL: https://mon.gov.ua/news/bezoplatnyi-onlain-kurs-dlia-vchyteliv-pro-reformu-starshoi-shkoly (дата звернення: 28.10.2026).